

SOU 2023:64

Ett förändrat regelverk för framtidens el- och gasnät

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Klimat- och näringslivsdepartementets betänkande ”Ett förändrat regelverk för framtidens el- och gasnät (SOU 2023:64)”.

Sammanfattning

Vi anser att genomförandet av utredningen är positiv, bl.a. med tanke på Tysklandsdomen

För att nå våra klimatmål behöver vi snabbt öka investeringstakten. Dagens regelverk tillåter den möjligheten, men flera av förändringarna i regelverket gör att vi riskerar negativa effekter som motverkar att vi når klimatmålen.

Att föreslå ett omedelbart upphävande av lagen (2021:311) om särskilt investeringsutrymme (LOSI) är en alltför långtgående tolkning av domen. Genom att behålla lagen möjliggörs elektrifieringen av samhället i den takt som alla på marknaden förväntar sig ska ske. Att rycka undan möjligheten för elnätsföretagen att i en snabbare takt kunna bygga ut elnäten just nu skulle vara ett svek, inte bara för branschen, utan för hela samhället.

Allmänna synpunkter

För snäv tidsram med ikraftträdande den 1 januari 2025

Utredningens förslag om att de flesta förändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025 anser vi vara för tidigt och menar på att en sådan tidig förändring kan medföra stora risker/ osäkerheter. Inte ens det land som är direkt föremål för domen, d.v.s. Tyskland, genomför sina förändringar så fort som utredningen föreslår. Av utredningens internationella utblick framgår nämligen att Tysklands förändrade lagstiftning gällande elnätregleringen föreslås träda i kraft senast vid utgången av år 2028.

Det finns ingen anledning att Sverige ska forcera fram en förändrad lagstiftning med anledning av Tysklandsdomen. En bättre, och mindre riskfylld ordning för nödvändiga investeringar, är att genomföra lagstiftningsåtgärder vart efter eventuella EU-regleringar växer fram.

Att ha ett ikraftträdande redan den 1 januari 2025 ger heller inte Energimarknadsinspektionen (Ei) rätt förutsättningar för att ta fram nya interna processer och väl genomarbetade föreskrifter inom de områden som utredningen föreslår.

Avvikelse från intäktsramen

Utredningens förslag är att bestämmelserna om avvikelser, när det gäller att minska eller öka intäktsramen för en efterföljande tillsynsperiod, respektive den närmast följande tillsynsperioden på grund av överskott eller underskott i förhållande till intäktsramen, förs över till den nya regleringen. I denna införs även en ny bestämmelse om att underskott på ansökan av nätföretaget kan få rullas över till den tillsynsperiod som följer på den närmast följande tillsynsperioden, för de fall nätmyndigheten finner att särskilda skäl föreligger. Med tanke på hur verkligheten sett ut kring intäktsramarna och när i tid nätföretagen i praktiken fått en slutgiltig ram att förhålla sig till, är det realistiskt att tillåta att ett underskott får rullas över två perioder vid alla tillfällen, dvs utan särskilda skäl. Att ha rekvisitet ”särskilda skäl” utan att tydligt beskriva vari dessa skäl kan bestå i blir en otydlighet som kan riskera att elnätsföretag ges onödiga incitament att justera priser innan periodens slut vilket vore olyckligt, framförallt för kunderna. Detta eftersom elnätsföretaget inte kan lita på att det skälet de har kommer bedömas som ett särskilt skäl av nätmyndigheten.

- Genom att tillåta att ett underskott får föras vidare två perioder blir priserna mer stabila och med bättre framförhållning

Nätnytttoersättningen

Enligt utredningens förslag behöver bestämmelsen om nätnytttoersättningen tas bort. Detta är ingen viktig fråga, dock anser Elinorr att:

- Nätnytttoersättningen ska kompensera producenter för den nytta som deras anläggning/produktion gör i elnätsföretagets nätområde. Om inte anläggningen funnits i nätområdet hade elnätsföretaget haft samma kostnad men då betalat för inköp av energiförluster och även fått betala en högre avgift till det överliggande nätet.
- Nätnytttoersättningen ger ett incitament för att producera el lokalt.

Ekonomiska experter i domstolarna

Elinorr är positiva till att det införs ekonomiska experter i domstolarna.

Fredrik Andersson

2024-02-05

Elinorr

Vi finner synergier och stordriftsfördelar

Elinorr är en förening för elnätsbolag i södra/mellersta Norrland och Dalarna som *samverkar* för att *möta framtida utmaningar* inom branschen. Genom samarbete, stordriftsfördelar och kompetensförsörjning erbjuder Elinorr medlemmarna möjlighet att enkelt och i god tid möta de nya kraven och utmaningarna från nationella och framförallt europeiska lagstiftningar, samt anpassa verksamheten i samma grad.

Elinorrs omvärldsbevakning, påverkansarbete och kapacitet att hitta gemensamma lösningar möjliggör för medlemmarna att bibehålla kompetensen, och organisatorisk utveckling. På det sättet bidrar Elinorr till utveckling av den lokala samhällsnyttan och har fokus på tillförlitlighet, leveranssäkerhet, hållbarhet, men först och främst på elnätskunden.

Elinorrs syfte är att utveckla medlemmarnas kompetens och förmåga att möta elnätsbranschens framtida utmaningar. Vi skapar effektiva arbetsgrupper som formas efter medlemmarnas behov.

Elinorr verkar främst lokalt men deltar även i den nationella och europeiska samhällsdebatten.